

Margriet May

“We willen het Zorgleefplan cultuurspecifiek maken”

Interview met Margriet May

Op 22 mei vond bij Humanitas-Bergweg de eerste bijeenkomst plaats van het project Naar een cultuurspecifiek Zorgleefplan. Pluspunt voert dit project uit met de Surinaamse stichting Prefuru en Humanitas-Bergweg, in opdracht van Timmerhuis Woonservicegebied.

We vroegen Margriet May, adviseur interculturalisatie voor Humanitas-Bergweg, wat het project inhoudt.

Het is de taak van Margriet May de behoeften van oudere migranten in kaart te brengen en te kijken hoe Humanitas een aanbod op kan zetten voor deze doelgroepen. Bij Humanitas-Bergweg bestaat al aanbod voor verschillende groepen oudere migranten. Zo komen op vrijdagochtend Afro-Surinaamse ouderen bijeen, en is er een ontmoetingsruimte voor Turkse ouderen en een voor

Marokkaanse ouderen. Maar ook Hindoestaans-Surinaamse ouderen, Kaapverdiaanse ouderen en Roze ouderen krijgen bij Humanitas de gelegenheid elkaar te ontmoeten.

Zorgleefplan

Zorginstellingen werken tegenwoordig aan de hand van een Zorgleefplan. Voor iedere cliënt wordt zo'n plan opgesteld. Het is een middel om op verantwoorde

ACTIVITEITEN

donderdag 9 juni

Start cursus Ongekend Talent Feijenoord

woensdag 29 juni

Themabijeenkomst
Het nieuwe rouwen
Bibliotheektheater

Volg ons op Twitter

Als u helemaal op de hoogte wilt zijn van onze activiteiten kunt u ons volgen op Twitter: twitter.com/pluspuntsenior

Interview met Margriet May	1
Deel je Leven	3
Diverse berichten	4
Verhalenderwijs	5
Gedicht	6

Colofon

NIEUWS-PUNT 97
mei 2011

Bijdragen: medewerkers Pluspunt
Eindredactie: Willy Hilverda
Vormgeving: Bureau Karakter
Druk: De Nieuwe Grafische,
Rotterdam
oplage: 1.300

NIEUWS-PUNT is een uitgave van Pluspunt, expertisecentrum voor senioren en participatie.

Pluspunt

Ungerplein 2, flat 25
3033 BR Rotterdam
tel. 010 - 467 17 11
fax 010 - 465 38 85
info@pluspuntr rotterdam.nl

www.pluspuntr rotterdam.nl

Banknummer 0349645
t.n.v. Stichting Pluspunt,
Rotterdam

Medewerkers

Heili Bassa, directeur
h.bassa@pluspuntr rotterdam.nl

Adalgizia Delgado
a.delgado@pluspuntr rotterdam.nl

Anneke Boer
a.boer@pluspuntr rotterdam.nl

Willy Hilverda
w.hilverda@pluspuntr rotterdam.nl

Dorothy Krolis
d.krolis@pluspuntr rotterdam.nl

Anja Moll
a.moll@pluspuntr rotterdam.nl

Anja Nieuwpoort
a.nieuwpoort@pluspuntr rotterdam.nl

Liesbeth van Well
l.vanwell@pluspuntr rotterdam.nl

Secretariaat

Lia Henderson, Sevim Senel,
Audrey de Zanger
info@pluspuntr rotterdam.nl

wijze zorg te kunnen bieden aan cliënten. Bij het opstellen van een Zorgleefplan komen onderwerpen aan de orde die de kwaliteit van het leven bespreekbaar maken. Ook worden gezondheidsrisico's besproken. Hiervoor heeft de zorgverlener gegevens nodig en wordt van de cliënt verwacht dat hij in staat is te verwoorden wat belangrijk is voor hem. Margriet May: "Centraal in het plan staat de communicatie met de cliënt. Wij willen nu dit Zorgleefplan ook bruikbaar maken voor cliënten die migrant zijn. In een Zorgleefplan gaat het niet alleen om de medische kant van de zorg, maar ook om de welzijnskant, om de beleving van mensen dus, en die beleving is heel cultureel gerelateerd. In de ene cultuur wordt bijvoorbeeld ziek zijn heel anders beleefd dan in de andere."

Pilot

Margriet May: "We voeren nu een pilot uit waarin we onderzoeken hoe we de informatie over het Zorgleefplan cultuurspecifiek kunnen maken om de doelgroep te bereiken. We hebben Pluspunt gevraagd om de methodiek voor ons te ontwikkelen die is gericht op empowerment. Hier heeft Pluspunt veel ervaring mee."

Doelstelling van de pilot is dat de mogelijke knelpunten bij het vergaren van informatie worden geïnventariseerd en dat er een methodiek wordt ontwikkeld die de participatie van kwetsbare migranten cliënten en hun mantelzorgers bevordert.

De pilot is gericht op Afro-Surinaamse en Hindoeestaans-Surinaamse ouderen. Daarna wordt de methodiek ook ingezet voor andere migrantengroepen.

Cultuurspecifiek

"Het Zorgleefplan is erg gericht op autochtone ouderen," stelt Margriet May. "Als je als cliënt invloed wilt uitoefenen op het plan zul je assertief moeten zijn, maar dat is vaak niet de houding van oudere migranten. Ook wordt in het Zorgleefplan de cliënt als individu benaderd,

terwijl oudere migranten vaak uit een wij-cultuur komen. Dus is het belangrijk ook familieleden erbij te betrekken."

Een van de middelen die worden gebruikt is het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten. Margriet May: "We willen er tijdens die bijeenkomsten ook achter komen welke informatie men nog meer nodig heeft. Als een spons nemen we de reacties van de bezoekers op en organiseren aan de hand van de vragen die ze stellen nieuwe bijeenkomsten gericht op specifieke thema's. Het vergt al een cultuurspecifieke benadering om achter de juiste informatie te komen."

De eerste voorlichtingsbijeenkomst van 22 mei was gericht op Afro-Surinaamse ouderen. De bijeenkomst werd gekoppeld aan een familiedag, zodat ook de familieleden op de hoogte zijn van wat het Zorgleefplan inhoudt en wat de mogelijkheden zijn.

Invloed

Wat hoopt Margriet May te bereiken? "Ik wil graag dat migranten niet alleen weten waar ze naartoe kunnen met hun zorgvragen, maar dat ze ook weten wat de mogelijkheden zijn en dat ze leren hun eigen behoeften te verwoorden. Ik wil dat ze weten dat ze invloed kunnen hebben en dat ze er niet alleen voor staan, maar het samen met anderen kunnen doen."

Informatie: Margriet May en Heili Bassa**Cursus Ongekend Talent in Feijenoord**

Vanaf 9 juni organiseren we in samenwerking met Dolly's Delicious Yammie de cursus Ongekend Talent voor 55-plussers.

Wilt u wel eens weten wat uw ongekende talenten zijn en hoe u die in kunt zetten, dan bent u van harte welkom. De cursus vindt plaats van 9.00 tot 11.30 uur in de Bloemfonteinstraat. Kosten: € 7,50. U kunt zich opgeven bij Pluspunt.

Informatie: Adalgizia Delgado

Eerste veertig levensboeken klaar

Mooie resultaten voor Deel je Leven

De afgelopen maanden is het project Deel je Leven uitgevoerd in vijf deelgemeenten: Schiebroek, Hoogvliet, Centrum, Prins Alexander en Delfshaven. Dat betekent dat meer dan veertig schrijvers evenzoveel levensboeken hebben geschreven voor senioren in deze deelgemeenten en dat de senioren in vertelkringen verder met elkaar hebben gepraat over hun levens.

Pluspunt werkt in Deel je Leven samen met de SOR (Stichting Ouderenhuisvesting Rotterdam) en verschillende woonzorgcentra. Het project Deel je Leven is het eerste jaar financieel mogelijk gemaakt door het Oranje Fonds en het VSBfonds.

De reacties van de deelnemende senioren zijn heel enthousiast. Sommigen zeggen zelfs dat het een therapeutische werking had om over het eigen leven te vertellen en het alles op een rijtje te zetten. Ook de schrijvers zijn enthousiast en vertellen dat ze genoten hebben van alle verhalen die ze te horen kregen en dat ze de gesprekken beschouwen als een verrijking.

De senioren nemen met plezier deel aan de vertelkring. Tijdens de vertelkring wordt gepraat over onderwerpen als vrijetijdsbesteding of ouder worden: gunst of kunst. De deelnemers in Hoogvliet hebben al laten weten dat ze na de zomervakantie graag door willen gaan. Deze vertelkring wordt dan begeleid door Humanitas-Hoogvliet.

Deel je Leven herfst 2011

Na de zomer gaan we door met Deel je Leven. Dan wordt het uitgevoerd in de deelgemeenten Kralingen-Crooswijk, IJsselmonde en Noord. Ook willen we het project nogmaals uitvoeren in Delfshaven omdat daar uiteindelijk maar weinig deelnemers waren. Woont u in een van deze vier deelgemeenten en bent u een oudere die graag een levensboek van zijn of haar leven wil laten maken, dan kunt u zich nu bij ons opgeven.

Samenwerkingsproject met stichting Pameijer

Een heel bijzondere vorm van Deel je Leven gaan we uitvoeren in deelgemeente Prins Alexander in samenwerking met de stichting

Hoogvliet - Winifred den Bouw schreef het levensboek van Diny Bulten

Pameijer. Hier worden levensboeken gemaakt voor een cliëntengroep van Pameijer: ouderen met een verstandelijke beperking. Tegelijkertijd worden er in samenwerking met woonzorgcentrum De Burcht ook levensboeken geschreven voor 'gewone' ouderen. De vertelkring zal een mix zijn van beide groepen ouderen.

Schrijvers gezocht

Een groot aantal van de schrijvers die afgelopen half jaar actief waren, is zeer enthousiast en wil opnieuw een levensboek schrijven, maar er is ook ruimte voor nieuwe schrijvers.

Houdt u van schrijven en bent u geboeid door verhalen van senio-

ren, dan kunt u zich opgeven als schrijver van Deel je Leven. Lijkt het u een uitdaging om een levensboek te schrijven voor een senior met een verstandelijke beperking, dan nodigen we u graag uit voor de informatiemiddag op 30 juni.

Informatie: Willy Hilverda

De betekenis van levensverhalen

Lezing door José Franssen

Op 24 maart hield José Franssen op uitnodiging van Pluspunt in het Bibliotheektheater een lezing over de betekenis van levensverhalen. Eddie Rondelez maakte een verslag dat we op onze website hebben geplaatst. Hier vindt u een verkorte versie.

José Franssen houdt zich al dertig jaar bezig met levensverhalen. Ze heeft levensboeken gemaakt met tal van ouderen en heeft ook gewerkt met andere creatieve vormen om herinneringen vast te leggen zoals herinneringsdozen, collages en fotoboeken. Volgens José Franssen is een levensboek meer dan 'de techniek van het maken van een boek'. Het brengt een verbinding tot stand tussen de verteller en de schrijver en tussen de verteller en de lezer. Alle verhalen zijn verschillend, ieder verhaal is uniek. Levensverhalen nodigen uit tot 'het delen' met elkaar.

Drie kernbetekenissen van levensverhalen

Levensverhalen hebben drie kernbetekenissen, betoogde José Franssen. Ten eerste is dat waarachtigheid: ieder mens wil zich laten zien en wenst gehoord en gezien te worden met zijn eigen waarheid. Of het 'helemaal waar' is zoals de verteller vertelt, is niet zo relevant. Het gaat om het eigen verhaal.

De tweede kernbetekenis is communicatie. Het eigen verhaal roept een verhaal op bij de ander. Uitwisseling van verhalen is belangrijk.

De derde kernbetekenis is liefde: oprechte interesse tussen twee mensen, nieuwsgierigheid, nabijheid. Activiteiten met levensverhalen zijn een nuttige aanvulling op de ouderenzorg die soms door gedwongen efficiency niet de gewenste aandacht kan besteden aan de oudere als medemens.

Even voorstellen

Twee stagiaires uit Tilburg versterken momenteel onze geleerden. Ze stellen zich graag aan u voor.

Mijn naam is Aysu Heptemiz en ik ben 18 jaar oud. Pluspunt ken ik omdat ik heb meegedaan aan het project Check In. Mijn opa werd gevraagd om met zijn kleinkind mee te doen aan het project en ik was het gelukkige kleinkind. In de Check In film komt u dus mijn opa en mij tegen.

Ik doe in Tilburg de opleiding Sociaal Maatschappelijk Dienstverlener (SMD). Hiervoor moet je ongeveer twee jaar stage lopen en toen bedacht ik: Waarom niet bij Pluspunt? En zo heb ik Pluspunt een mail gestuurd en was meteen aangenomen!

Ik ben in januari begonnen en heb al veel ervaring opgedaan en veel geleerd, en ik heb meer zelfvertrouwen gekregen.

Ik ben Romana Watson en ik ben 19 jaar oud. Ik ben geboren in Zwijndrecht, maar opgegroeid in Tilburg.

Op dit moment ben ik eerstejaars studente en volg net als Aysu de opleiding SMD aan het ROC Tilburg. Als SMD'er sta je altijd klaar voor mensen met problemen en hoor je mensen te ondersteunen bij bijvoorbeeld het regelen van sociale voorzieningen. Zo wil ik mensen later graag helpen hun leven weer op het goede spoor te krijgen.

Ik vind Pluspunt de aangewezen stageplek om me te ontwikkelen op organisatorisch vlak. Ook spreekt de doelgroep van Pluspunt me aan. Ik luister graag naar senioren en lees graag over hun ervaringen in het leven. Senioren zijn voor mij een enorme bron aan kennis en ervaring. Jongeren kunnen nog erg veel van deze doelgroep leren.

Themabijeenkomst

Het nieuwe rouwen, rituele creativiteit en uitvaartverzekeringen

Op woensdag 29 juni organiseert Pluspunt in het Bibliotheektheater, Hoogstraat 110, een themabijeenkomst over het nieuwe rouwen.

Rituelen horen bij mensen en in elke cultuur komen rituelen voor. Rouwrituelen uit de eigen cultuur en religie bieden houvast: om verdriet te verzachten, samen te delen, te herdenken of te eren.

In een samenleving die enerzijds ontkerkelijkt en waarin anderzijds het aantal mensen met een niet-christelijke religieuze achtergrond toeneemt, groeit de behoefte aan nieuwe, andere rituelen rondom de dood, zoals islamitische begrafenisrituelen, digitale herinneringen aan gestorvenen, de eigen ontworpen doodskest, rituelen rondom asverstrooiing en natuurbegraafplaatsen.

Ook is er veel onwetendheid over de mogelijkheden die uitvaartverzekeringen bieden. Tegenwoordig is veel mogelijk in de wijze waarop we rouwen en afscheid willen nemen van onze dierbaren.

Tijdens de themabijeenkomst houdt professor Eric Venbrux, verbonden aan de universiteit van Nijmegen als hoogleraar Antropologie van de Religie, een lezing over Rituele creativiteit en de veranderingen door de tijd heen. Daarna houdt mevrouw Teunissen, directeur Uitvaartonderneming Matrice, een presentatie. Het nieuwe rouwen en werken vanuit diversiteit en verschillende culturen staat centraal bij Matrice.

Tot slot geeft uitvaartverzekering Yarden voorlichting over de mogelijkheden die er zijn met het oog op veranderingen in rouwrituelen.

De bijeenkomst is van 10.00 tot 12.30 uur, de toegang is gratis. U kunt zich aanmelden bij Pluspunt.

Lang leve onze vrijwilligers!

Het is dit jaar het Jaar van de Vrijwilliger. Reden voor ons om onze vrijwilligers, zonder wie onze projecten niet mogelijk zijn, eens in het zonnetje te zetten. We geven dit keer het woord aan Liesbeth van Well die graag de vertellers van Verhalenderwijs in het zonnetje zet.

Verhalenderwijs

Verhalenderwijs bestaat al twaalf jaar. Al die jaren hebben onze vertellers overal verhalen verteld. Meestal in Rotterdam en omstreken maar soms ook ver buiten de stad. De scheidslijn tussen vrijwilliger en professional is bij Verhalenderwijs zeer dun. De vertellers zijn namelijk heel professioneel. Niet alleen door de manier waarop ze hun verhalen vertellen maar ook in hun beroepshouding. Als een nieuw project zich aandient, zijn ze bereid een intensieve training te volgen. Er valt altijd weer iets nieuw te leren. Ook confronterende thema's als 'oorlog en bevrijding' en 'afscheid' gaan ze niet uit de weg.

Door weer en wind

Door weer en wind gaan de vertellers naar scholen en woonzorgcentra. Soms moeten ze om half zes opstaan om op tijd op een school te zijn. Of ze zijn pas heel laat terug omdat de treinrails bevroren zijn. Je treft de vertellers niet alleen in scholen en woonzorgcentra, je kunt ze ook buiten tegenkomen, op begraafplaatsen, op het strand aan de Maas of in Rotterdamse tuinen tijdens het Verborgten Tuinen weekend. Of op andere plaatsen die niet voor de hand liggen, zoals in Blijdorp, bij de aanlegsteiger van de Fast Ferry of in museumwoning Huis Sonneveld. Of het nu voor jongeren van de jeugdgevangenis is of voor studenten van de hogeschool, hun enthousiasme is altijd groot.

Gemotiveerd

Deze vrijwilligers staan midden in het leven. Ze voelen zich verant-

woordelijk voor hun 'optreden'. Ze bereiden hun verhaal voor zodat het goed aansluit bij het thema van de bijeenkomst. Het zijn goede verstaanders die maar een half woord nodig hebben als ze gebeld worden voor een boeking. En zelden zegt er iemand nee. Ze zijn zeer gemotiveerd. Het enige wat weleens in de weg staat om op te treden, is hun lichamelijke gezondheid. Eigenlijk kan ik maar één ding zeggen over de vrijwilligers van Verhalenderwijs: Laat ze vooral zo doorgaan!

bij de justitiële jeugdinstelling De Hartelborgt. Met o.a. het thema Bevrijding hebben zeven vertellers verhalen verteld voor verschillende leefgroepen. De vertellers, de jongens en de begeleiders hebben allemaal aangegeven bijzonder enthousiast te zijn over dit project. De samenwerking bevalt zo goed dat we kijken hoe we hier een vervolg op kunnen maken.

Informatie: Liesbeth van Well

Nieuws van Verhalenderwijs

Check In bij Bureau HALT Breda

Op 16 en 21 juni gaat de Check In bus met een aantal vertellers en vrijwilligers naar Breda. In het kader van 'Vindplaatsen voor radicalisering' laten we, op uitnodiging van Bureau Halt, kinderen uit de 'witte' dorpen rondom Breda kennis maken met niet-westerse culturen. Ruim 160 basisschoolleerlingen volgen een gevarieerd programma met onder andere de Check In bus, een workshop salsadansen, een bezoek aan een moskee en de verhalen van de verhalenvertellers.

De Hartelborgt

De vertellers van Verhalenderwijs zijn drie dagen op bezoek geweest

Johan Vervooren

Begin mei moesten we afscheid nemen van Johan Vervooren, een van de vertellers van het eerste uur van Verhalenderwijs. Meer dan tien jaar heeft hij zijn verhalen verteld. Johan was een schoolvoorbeeld van hoe iemand na zijn pensionering zijn talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Hij specialiseerde zich in het ophalen van herinneringen met licht-dementerenden, maar genoot er ook van om met de jeugd in gesprek te gaan.

Bijzonder is dat Johan zich steeds meer ontpopte als een dichter. In de poëzie kon hij zijn emoties kwijt. Op de werkconferentie rond Tien jaar Verhalenderwijs in 2009 werd zijn dichtbundel 'Tachtig' gepresenteerd. Elders in Nieuws-Punt vindt u zijn gedicht 'Eén dag'. We zullen Johan missen.

Eén dag

*Als je 'ns één dag weer opnieuw mocht doen
Slechts één dag van je leven
Zou je dan weten welke dag dat was
Die je opnieuw wilt gaan beleven
Zou het 'n dag zijn vol verdriet
Die op je netvlies staat geschreven
Zodat, in je herinnering
Die dag opnieuw gaat leven
De dag waarop je afscheid nam
Van 't liefste wat je had
Kreeg je dan één keer weer contact
Met wat je toen bezat?
Of zou het je ontschoten zijn
Contact te kunnen vinden
Met alles wat je samenbond
Zou het je echt nog binden
Zou je nog weten hoe het was
Toen je nog samen liep
Hoe je je haastte om te gaan
Wanneer die stem je riep
Zou je die stem opnieuw verstaan
Die hand opnieuw betasten
Zou 't je bevrijden van 't verdriet
Of weer opnieuw belasten?
Ben je er niet van overtuigd
Dat de droefheid je verlaat
Richt je dan blanco op de dag
Die morgen voor je staat.*

© Joh. C. Vervooren, uit de bundel *Bijna Tachtig Gedichten*, juli 2009

'Eén dag' van Johan Vervooren, uit de bundel 'Bijna Tachtig Gedichten' (2009) die vlak voor Johans tachtigste verjaardag uitkwam.